

Repertoriumnummer 2016 / 6566
Datum van uitspraak 12 -09- 2016
Rolnummer 16/1615/A
Aud. nr. 16/3/08/015
OCMW
Eindvonnis EVT Tegensprekelijk eindvonnis

Uitgifte

Uitgereikt aan	Uitgereikt aan
op €	op €

Nederlandstalige arbeidsrechtbank Brussel

Vonnis

Vakantiekamer

IN DE ZAAK:

De heer ██████████,

Zonder wettelijk adres in België, verblijvende te 1000 Brussel, ██████████,
██████████, die keuze van woonplaats doet op het adres van zijn raadsman, meester Ivo
FLACHET, met kantoren te 1210 Brussel, Haachtsesteenweg 55,

eisende partij, in persoon aanwezig en bijgestaan door meester Ivo FLACHET, advocaat;

TEGEN:

Het OPENBAAR CENTRUM VOOR MAATSCHAPPELIJK WELZIJN (OCMW) van BRUSSEL,

gevestigd te 1000 Brussel, Hoogstraat 298 a,

verwerende partij, vertegenwoordigd door meester Serge WAHIS, advocaat, met
kantoren te 1060 Brussel, Jourdanstraat 31;

Gelet op de wet van 15 juni 1935 op het gebruik der talen in gerechtszaken;

Gelet op de wet van 10 oktober 1967, houdend het Gerechtelijk Wetboek;

I. DE PROCEDURE

De rechtbank nam kennis van:

- het gedinginleidend verzoekschrift, neergelegd ter griffie op 9 juni 2016;
- de regelmatige oproeping (art. 704 § 2 Ger.W.) van partijen voor de openbare terechtzitting van de vakantiekamer op 16 augustus 2016;
- het administratief dossier van het OCMW van BRUSSEL;
- de stukkenbundel van eisende partij.

Op de openbare terechtzitting van 16 augustus 2016 hebben de partijen gepleit.

Na de sluiting der debatten heeft het Openbaar Ministerie een mondeling advies gegeven, waarop werd gerepliceerd door de verwerende partij, waarna de zaak in beraad werd genomen voor vonnis ten laatste op 15 september 2016.

II. VOORWERP VAN DE VORDERING

De heer ██████ stelde op 9 juni 2016 beroep in tegen de beslissing dd. 23 mei 2016 van het OCMW van BRUSSEL.

Met deze beslissing weigert het OCMW vanaf 14 april 2016 de toekenning aan de heer ██████ van financiële maatschappelijke dienstverlening, equivalent aan het leefloon voor alleenstaanden, rekening houdende met:

- het feit dat de heer ██████ geen enkel gezondheidsprobleem vermeldt, en
- personen die illegaal op het Belgisch grondgebied verblijven enkel gerechtigd zijn op dringende medische hulp, zoals voorzien in artikel 57 § 2 van de OCMW-wet.

De heer ██████ vordert de vernietiging van de bestreden beslissing, en voor recht te zeggen dat hij recht heeft op financiële en materiële bijstand.

De heer ██████ vordert:

- dat hem maatschappelijke dienstverlening wordt toegekend vanaf 14 april 2016;
- dat het OCMW van BRUSSEL veroordeeld wordt tot de procedurekosten, begroot op de rechtsplegingsvergoeding van 120,25 EUR.

III. BEVOEGDHEID EN ONTVANKELIJKHEID

De rechtbank is bevoegd om kennis te nemen van het geschil.

Het verzoekschrift dd. 9 juni 2016 tot beroep tegen de beslissing dd. 23 mei 2016, werd ingediend binnen de termijn van 3 maanden voorzien door artikel 23 van de Wet van 11 april 1995 tot invoering van het Handvest van de sociaal verzekerde. De vordering is ontvankelijk.

IV. BESPREKING TEN GRONDE

Om gerechtigd te zijn op maatschappelijke dienstverlening, moet de aanvrager zijn staat van behoeftigheid bewijzen conform artikel 1,1^e lid van de OCMW-wet¹ en legaal in België verblijven. Conform artikel 57 § 2, 1° van de OCMW-wet hebben vreemdelingen in illegaal verblijf immers geen recht op maatschappelijke dienstverlening, met uitzondering van dringende medische hulp.

De staat van behoeftigheid van de heer ██████ wordt kennelijk niet door het OCMW van Brussel betwist.

Het OCMW van Brussel weigert om de heer ██████ maatschappelijke dienstverlening toe te kennen, om de enkele reden dat zijn verblijf illegaal is.

¹ Organieke wet van 8 juli 1976 betreffende de openbare centra voor maatschappelijk welzijn, BS 5 augustus 1976.

De heer [REDACTED] betwist niet dat zijn verblijf illegaal is.

Hij stelt evenwel dat artikel 57 § 2, 1° van de OCMW-wet niet op hem kan worden toegepast, omdat hij "onuitwijsbaar is om redenen onafhankelijk van zijn wil". Hij leidt dit af uit het vonnis van de rechtbank van eerste aanleg dd. 28 september 2015 waarin hij als staatloze erkend werd (stuk 1 van zijn bundel) en verwijst naar "vaststaande rechtspraak", met name het cassatiearrest van 18 december 2000². Hij stelt ook dat hij op basis van zijn erkenning als staatloze een nieuwe regularisatieaanvraag heeft ingediend. Ter zitting verduidelijkte zijn raadsman dat dit in april 2016 zou zijn gebeurd. Er worden evenwel geen stukken neergelegd.

Het OCMW meent echter dat de loutere erkenning van de heer [REDACTED] als staatloze niets verandert aan de illegaliteit van zijn verblijf, zodat artikel 57, § 2, 1° van de OCMW-wet onverkort van toepassing blijft.

De rechtbank oordeelt terzake als volgt.

Artikel 98 van het Vreemdelingenbesluit³ bepaalt dat een staatloze onderworpen is aan de algemene verblijfsreglementering. Deze bepaling kent dus geen verblijfsrecht toe aan erkende staatlozen omwille van hun erkenning. In dit opzicht verschilt de verblijfssituatie van een erkende staatloze van die van een erkende vluchteling, die op grond van zijn erkenning wel meteen een verblijfsrecht van langere duur krijgt, op grond van artikel 49 van de Vreemdelingenwet⁴.

Een persoon die als staatloze erkend werd, maar die illegaal op het grondgebied verblijft, heeft derhalve geen recht op leefloon (met uitzondering van dringende medische hulpverlening, conform artikel 57 § 2, 1° van de OCMW-wet) zolang zijn verblijf niet geregulariseerd is.

Hierop wordt evenwel een uitzondering gemaakt indien de illegaal verblijvende vreemdeling omwille van overmacht het grondgebied niet kan verlaten.

In het door de heer [REDACTED] aangehaalde arrest van 18 december 2000, overwoog het Hof van Cassatie immers dat de beperking tot dringende medische hulpverlening, voorzien in artikel 57 § 2, 1° van de OCMW-wet, uitsluitend geldt voor de vreemdelingen die weigeren gevolg te geven aan het bevel om het grondgebied te verlaten, maar niet voor hen die om redenen, onafhankelijk van hun wil, niet naar hun land van herkomst kunnen terugkeren. Zij zijn gerechtigd op maatschappelijke dienstverlening tot het ogenblik waarop zij in staat zijn het grondgebied effectief te verlaten. Dit arrest betrof kennelijk een persoon die geen gevolg kon geven aan een definitief bevel om het grondgebied te verlaten omdat de autoriteiten van zijn herkomstland weigerden de voor zijn repatriëring noodzakelijke stukken af te geven.

² Soc. Kron. 2001, 184.

³ Koninklijk besluit van 8 oktober 1981 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen, BS 27 oktober 1981.

⁴ Wet van 15 december 1980, BS 31 december 1980, BS 31 december 1980.

Net zoals andere illegaal verblijvende vreemdelingen kunnen uiteraard ook erkende staatlozen zich beroepen op dergelijke administratieve overmacht die de toepassing van artikel 57 § 2, 1° OCMW-wet uitsluit.

Het Hof van Cassatie heeft wel op 19 mei 2008⁵ verduidelijkt dat de erkenning van een persoon als staatloze *op zichzelf* niet volstaat als bewijs van overmacht die hem verhindert om het grondgebied te verlaten. Een erkende staatloze dient deze overmacht dus nog steeds te bewijzen, net als alle andere vreemdelingen. Dit standpunt is nadien bevestigd in het cassatiearrest van 8 maart 2010⁶.

In zijn arresten van 17 december 2009⁷ en 11 januari 2012⁸ heeft het Grondwettelijk Hof evenwel vastgesteld dat het verschil in behandeling op gebied van verblijf tussen enerzijds een vluchteling, voor wie de loutere erkenning een verblijfsrecht met zich meebrengt in België, en anderzijds een staatloze die *“deze hoedanigheid heeft verkregen omdat hij buiten zijn wil zijn nationaliteit heeft verloren en dat hij aantoont dat hij geen wettige en duurzame verblijfstitel kan verkrijgen in een andere Staat waarmee hij banden zou hebben”*, niet redelijk verantwoord is. Het Hof stelde verder dat deze discriminatie niet voortvloeide uit artikel 49 van de Vreemdelingenwet, dat enkel van toepassing was op erkende vluchtelingen, maar uit het *gebrek* aan bepaling die aan staatlozen een vergelijkbaar verblijfsrecht toekende. Het Hof stelde dan ook dat de feitenrechter met toepassing van artikel 159 van de Grondwet, in voorkomend geval de grondwettigheid van artikel 98 van het Vreemdelingenbesluit diende na te gaan.

In zijn arrest van 5 november 2012⁹ heeft het Hof van Cassatie benadrukt dat de arresten van het Grondwettelijk Hof niet op *elke* erkende staatloze betrekking hebben, maar beperkt zijn tot die erkende staatlozen die voldeden aan beide door het Grondwettelijk Hof expliciet vermelde voorwaarden, nl. staatlozen die deze hoedanigheid hebben verkregen omdat zij (i) buiten hun wil hun nationaliteit hebben verloren en (ii) aantonen dat zij geen wettige en duurzame verblijfstitel kunnen verkrijgen in een andere Staat waarmee zij banden zouden hebben.

Op 27 juni 2016 heeft het Hof van Cassatie¹⁰ tenslotte o.m. overwogen dat de niet-toepassing van artikel 98 Vreemdelingenbesluit op basis van artikel 159 Grondwet, zoals gesuggereerd door het Grondwettelijk Hof in zijn hogervermelde arresten, *“niet tot gevolg [heeft] dat de staatloze van rechtswege tot het grondgebied wordt toegelaten en de door artikel 9, eerste lid, Vreemdelingenwet vereiste machtiging niet behoeft om langer dan drie maanden in het Rijk te mogen verblijven..”*

Uit deze rechtspraak blijkt dat er nog steeds geen eensgezindheid bestaat over de vraag of een rechter die via artikel 159 van de Grondwet de ongrondwettigheid van artikel 98

⁵ Cass. 19 mei 2008, S.07.0078.N, www.cass.be.

⁶ Cass. 8 maart 2010, S.09.0054.F, www.juridat.be

⁷ GwH 17 december 2009, nr. 198/2009, BS 17 februari 2010 en www.grondwettelijkhof.be.

⁸ GwH 11 januari 2012, nr. 1/2012, www.juridat.be

⁹ Cass. 5 november 2012, S.12.0020.F, www.juridat.be

¹⁰ Cass. 27 juni 2016, S.15.0014.N, www.juridat.be

van het Vreemdelingenbesluit vaststelt t.a.v. de bovenvermelde categorieën erkende staatlozen, zoals gesuggereerd door het Grondwettelijk Hof in zijn beide arresten, hierin een voldoende rechtsgrond kan vinden om recht op verblijf, of zelfs maatschappelijke dienstverlening of leefloon toe te kennen aan deze staatlozen.

In casu hoeft de rechtbank zich evenwel niet uit te spreken over de vraag of de heer [REDACTED] een erkende staatloze is die voldoet aan de bovenvermelde twee voorwaarden en, zo ja, of de ongrondwettigheid van artikel 98 Vreemdelingenbesluit hem recht geeft op maatschappelijke bijstand die niet beperkt is tot dringende medische hulp.

Immers, hoewel het Hof van Cassatie in zijn bovenvermelde arresten heeft geoordeeld dat de *loutere* erkenning als staatloze niet automatisch een bewijs vormt van overmacht die de staatloze verhindert om het grondgebied te verlaten, blijkt uit het vonnis dd. 28 september 2015 waarin de heer [REDACTED] als staatloos werd erkend, dat dit voor hem *in casu* wél geldt. Het vonnis erkent de heer [REDACTED] als staatloze, op basis van de volgende overwegingen:

- de identiteit van de heer [REDACTED] en zijn Turkse afkomst werden nooit in twijfel getrokken;
- de heer [REDACTED] meldde zich in juni 2012 vrijwillig bij de politie om terug te keren naar Turkije, maar de Internationale Organisatie voor Migratie attesteerde op 12 mei 2013 dat zij deze terugkeer niet kon organiseren omdat de Turkse ambassade weigerde reisdocumenten af te leveren bij gebrek aan spoor van de heer [REDACTED] in hun databanken;
- de advocaat van de heer [REDACTED] had de Armeens ambassade aangeschreven om een Armeens paspoort voor hem te bekomen, maar zonder succes;
- er waren geen realistische mogelijkheden voor de heer [REDACTED] om de Turkse of Armeens nationaliteit te verwerven.

In het vonnis wordt met andere woorden expliciet bevestigd dat hij in de onmogelijkheid verkeert om terug te keren naar Turkije, of enig ander land waarmee hij banden heeft.

Dit vonnis, waartegen geen beroep werd aangetekend, heeft in België *erga omnes* gezag van gewijsde.

Deze rechtbank moet, op basis van de inhoud van het vonnis tot erkenning van staatloosheid, dan ook besluiten tot het bestaan van administratieve overmacht die de toepassing van artikel 57, § 2 van de OCMW-wet *in casu* verhindert.

De heer [REDACTED] heeft kennelijk meerdere vruchteloze pogingen ondernomen om terug te keren naar Turkije en om af te reizen naar Armenië, en de onmogelijkheid om hem te repatriëren kan hem niet verweten worden.

Alle overige middelen zijn verder niet terzake dienend.

De vordering ten gronde van de heer [REDACTED] wordt gegrond verklaard.

**OM DEZE REDENEN,
DE RECHTBANK,**

Na mondeling advies van de heer B. SPEYBROECK, Substituut-Arbeidsauditeur;

Rechtdoende op tegenspraak en in eerste aanleg;

Verklaart het beroep van de heer ██████████ ontvankelijk en gegrond;

Vernietigt de bestreden beslissing dd. 23 mei 2016;

Veroordeelt het OCMW van BRUSSEL tot toekenning aan de heer ██████████ van maatschappelijke dienstverlening, in de vorm van leefloon voor alleenstaanden met ingang van 14 april 2016;

Veroordeelt in overeenstemming met artikel 1017, 2^e lid Ger.W. het OCMW van BRUSSEL tot de kosten van het geding, voor de heer ██████████ begroot op een rechtsplegingsvergoeding van 131,18 EUR, en voor het OCMW niet begroot;

Aldus gevonnist door de Vakantiekamer van de Nederlandstalige arbeidsrechtbank Brussel
waar zitting hielden:

A. DREESEN,
J. VANDEWEGHE,
I. DE BEUL,

Rechter, Voorzitter van de Kamer,
Rechter in sociale zaken - werkgever,
Rechter in sociale zaken - bediende,

en uitgesproken ter openbare terechtzitting van 12 -09- 2016
in aanwezigheid van:

A.DREESEN, Rechter, Voorzitter van de Kamer,
bijgestaan door Timothy VAN DEN BERGHE, Toegevoegd griffier.

De toegevoegde griffier,

De Rechters in Sociale Zaken,

De Rechter,

T. VAN DEN BERGHE

I. DE BEUL & J. VANDEWEGHE

A. DREESEN